

Bosna i Hercegovina
Federacija Bosne i Hercegovine
Hercegovačko-neretvanski kanton/županija
KANTONALNI/ŽUPANIJSKI SUD MOSTAR
Broj: 58 0 Ps 128413 14 PŽ
Mostar, 17.06. 2015.godine

Kantonalni /Županijski sud Mostar, u vijeću sastavljenom od sudija Zorana Krtalića kao predsjednika vijeća, Vjere Puhalo i Angele Pušić kao članova vijeća, u pravnoj stvari tužitelja OPĆINA PROZOR-RAMA koga zastupa Općinski javni pravobranilac Općine Prozor Rama, protiv tuženog JP ELEKTROPRIVREDA HZ HB , koga zastupa Anić Gojko zaposlen kod tuženog, radi isplate vsp. 6.638.968,40 KM odlučujući o žalbi tuženog na presudu Općinskog suda u Mostaru 58 0 Ps 128413 13 Ps od 24.06.2014.godine na sjednici vijeća od 17.06.2015. godine, donio je slijedeću

P R E S U D U

Žalba se odbija kao neosnovana i prvostepena presuda potvrđuje.

O b r a z l o ž e n j e

Gore označenom presudom obavezan je tuženi da isplati tužitelju iznos od 6.638.968,40 KM sa zakonskom zateznom kamatom bliže navedenoj u izreci, te da mu naknadi 1.318,20 KM troškova parničnog postupka.

Protiv ove presude **žalbu je uložio tuženi** iz svih zakonskih razloga, predlažući da se ista uvaži osporena presuda ukine i predmet vrati prvostepenom sudu na ponovni postupak i odlučivanje.

U opširnom obrazloženju žalbe u stvari ponavlja sve razloge koje je isticao tokom postupka, posebno apostrofirajući Pravilnik za tarifnu metodologiju i tarifne postupke Regulatorne komisija za električnu energiju(SN FBIH 45/05) kojim se propisuje metodologija za određivanje tarifa u elektroprivrednim djelatnostima proizvodnje, distribucije i opskrbe električnom energijom i utvrđuju se tarifni stavovi za korisnike distributivnih sustava i tarifni stavovi za tarifne kupce.

Smatra da nije imao nikakav razlog da uskrati usklađivanje naknade sa povećanjem cijene električne energije jer bi u konačnici taj trošak odobrio FERK koji bi platili kupci.To jasno ukazuje da je zaista postojala nejasnoća i neodređenst za primjenu odredbe Zakona.

Sud je, po njemu, zanemario činjenicu da se, kako bi neometano mogao provoditi zakonske obaveze, za tumačenje pravne norme, obraćao mjerodavnim institucijama. Štoviše, Sud u presudi pogrešno utvrđuje kako iz dopisa koji je upućivao raznim institucijama na nivou F BiH i odgovora istih, proizilazi da je u predmetnom Zakonu sporna uglavnom količina vode prikupljena na područje jedne općine. Evidentno je da je tuženi svojim dopisima upućenim na adrese nadležnih Ministarstva i Vlade FBiH upozoravao na nemogućnost primjene sporne zakonske odredbe, te da je tražio tumačenje izmijenjenih odredbi Zakona kao i upute za postupanje i smatra da se hitno treba istumačiti o kojoj cijeni električne energije je riječ.

Ukazuje da je samo Ministarstvo energije rudarstva i industrije u svom dopisu od 09.04.2013.godine navelo da je cijena nejasna i da Zakon precizno ne definira o kojoj cijeni električne energije je riječ.

Iz odbrane tuženog i ponuđenih dokaza, te relevantnih propisa, nesporno je da tuženi ispunjava svoje zakonske obaveze i da blagovremeno plaća tužitelju naknadu za korištenje hidroakumulacionog objekta. Nesporno je da su odredbe čl. 1. Izmjena i dopuna Zakona o izdvajanju i usmjeravanju dijela prihoda poduzeća ostvarenog korištenjem hidroakumulacijskih objekata (SN.F BiH 44/02 i 57/09), u cijelosti nejasne i da nisu provodive.

Takođe je nesporno da i samo Ministarstvo energije rudarstva i industrije smatralo da su sporne odredbe nejasne i da ih je potrebno precizno definirati kroz izmjene i dopune Zakona.

Konstatuje: „Na temelju navedenog razvidno je Federalnom ministarstvu, FERK-u, tuženiku i svim drugim relevantnim subjektima u ovom procesu određivanja ove naknade zbog povećanja cijene električne energije nije jasno kako se naknada zbog povećanja cijene električne energije ima primjenjivati.“

Da je ovo, po njemu, jasno ukazuje i pokrenuta procedura donošenja novog Zakona u kojoj nema odredbi o isplata naknada zbog povećanja cijene električne energije.

Smatra da je pozivanje suda na Zakon o električnoj energiji iz 2013.godine pogrešan, i daje opširno obrazloženje za to, te zaključio: „Sud je sve dokaze tuženika, kako pisane akte odnosno dokumentaciju, tako i svjedoke, paušalno ocijenio kao dokaze „ koje ne utiču na drugačije presuđenje u ovoj pravnoj stvari“, bez jasnog obrazloženja, što navodi na zaključak da je sud pogrešno odnosno površno i pristrano cijenio dokaze u postupku favorizujući na taj način prijedloge i stavove tužitelja i stavljajući tuženika u neravnotežan položaj“.

Sud je, po njemu, nepotrebno vršio vještačenje po vještaku ekonomske struke iznosa razlika zbog povećanja cijena električne energije samo po kriterijima povećanja cijene na pragu elektrana, jer taj obračun kao takav nije ni sporan i tuženi je tokom čitavog postupka isticao nepotrebnost takvog vještačenja. Sporna je samo cijena električne energije koja se ima smatrati osnovom za utvrđenje razlike, dok je sve ostalo lako izračunati upravo onako kako se navodi u obrazloženju presude. Tuženi nije imao primjedbu kako na izračun tužitelja, samim tim i vještaka, sporno je samo koja je to cijena koja se ima primijeniti u postupku utvrđivanja naknade, za što tuženik smatra da zakonodavac u izmjenama i dopunama Zakona nije precizirao, pa je ostavljeno slobodnom i samovoljnom tumačenju. Tuženi je tražio autentično tumačenje i još ga nije dobio.

Dakle, ovakvim samovoljnim tumačenjem pravne norme, bez ikakvog pokušaja ulaženja u složenost problematike funkcioniranje elektro energetskeg sustava i poslovanja jednog elektroprivrednog preduzeća, Sud je donio presudu koja je rezultat pogrešnog utvrđenja i pogrešne primjene materijalnog prava.

Ispitujući presudu, u smislu odredbe člana 221. ZPP-a, odlučeno je kao u izreci iz sljedećih razloga:

Prvostepeni sud je, nasuprot navodima žalbe, cijeneći sve dokaze u smislu čl.8. ZPP-a (svaki pojedinačno i sve dokaze zajedno, nalazeći da neki nisu bitni za presuđenje), pravilno utvrdio činjenično stanje i pravilno primijenio materijalno pravo, te ni jedan žalbeni razlog ne stoji.

Iz obrazloženja žalbe tačno je samo ono što je naveo na kraju iste, odn. da je u ovoj pravnoj stvari „sporna samo cijena električne energije koja se ima smatrati osnovom za utvrđenje razlike, dok je sve ostalo lako izračunati...“

Prvostepeni sud je istu pravilno utvrdio i ovaj Sud sve to može (nepotrebno) ponavljati.

Da to ne bi radio, stranke upućuje na cjelokupno obrazloženje osporene presude.

Dosljedno tome, ne radi se ni o kakvom samovoljnom tumačenju pravne norme, već upravo onakvom tumačenju kakvo je i trebalo biti. Istina, tačno je da je problematika funkcioniranja elektro energetskeg sustava složena, ali nije dužnost Suda, barem u konkretnom slučaju, da u to ulazi niti za to ima ovlaštenja.

Čitav problem leži u činjenici navedenoj u dopisu tuženog FERK-u od 25.08. 2009 godini, a priloženom uz odgovor na tužbu, u kojem se pored ostalog navodi da je „tijekom provođenja aktivnosti na izmjenama ovoga Zakona (iz prednjeg pasusa se vidi da se to odnosi na Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o izdvajanju i usmjeravanju dijela prihoda poduzeća ostvarenog korištenjem hidroakumulacijskih objekata) bilo neophodno kontaktirati i uzeti u obzir argumente elektroprivrednih poduzeća u Federaciji BIH, obzirom da se radi o direktnom povećanju troškova poslovanja što nije učinjeno...Činjenica je da će primjena ovoga Zakona prouzročiti dvostruko povećanje troškova ovoga poduzeća za naknade za korištenje hidroakumulacijskih objekata... Stoga molimo FERK da razmotri navedeno povećanje troškova...“

Na konstataciju u žalbi da na „ temelju navedenog razvidno je Federalnom ministarstvu, FERK-u, tuženiku i svim drugim relevantnim subjektima u ovom procesu određivanja ove naknade zbog povećanja cijene električne energije nije jasno kako se naknada zbog povećanja cijene električne energije ima primjenjivati“, ističe se da je ona jasna u prvom redu FERK-u, jer je on donio (uz opasku da se tuženi svima obraćao za tumačenje, samo ne njemu, kao jedino mjerodavnom), jasna je bila i tuženom (druga je stvar što je istu cijenu smatrao previsokom i nepravičnom), a samo Federalno ministarstvo na koje se poziva tuženi u svom aktu navodi da za to nije nadležan (akt Federalnog ministarstva energije, rudarstva i industrije od 09.04. 2013godine), jer je nadležno Federalno ministarstvo prostornog uređenja...

Kako, dakle, ne postoje razlozi žalbe, pa ni drugi razlozi na koje sud pazi po službenoj dužnosti, to je u smislu odredbe člana 226. ZPP-a odlučeno kao u izreci.

